

Ciele a idey Hlaholskej akadémie

Slovenský národ dostal osobitne v hlaholike neoceniteľný dar ako prostriedok pre svoje duchovné a kultúrne pozdvihnutie. Hlaholská akadémia má za cieľ spoznávanie a zveľaďovanie tohoto dedičstva v duchu našich prvých učiteľov a duchovných otcov svätých Cyrila a Metoda. Vzdelávanie bude zahŕňať tieto okruhy:

Spoznávanie umeleckej i duchovnej krásy hlaholského písma

Slová byzantského cisára Michala adresované kráľovi Rastislavovi hovoria o písmenách ako o Božom dare väčšom a cennejšom nad všetko pomimuteľné bohatstvo a poukazujú na pôvod a pravú hodnotu hlaholského písma. Zdôrazňuje ich aj sám Konštantín Filozof vo svojom veľkolepom hymnickom speve Proglas. Viacerých umelcov i ľudí s citom pre krásno hlaholika očarila svojou tvarovou vznešenosťou. Toto písmo však v sebe skrýva aj hlboké duchovné poslanstvo a javí sa ako ikona Slova.

Osvojovanie jazyka našich predkov slovom i písmom

Hlaholská akadémia má za cieľ oboznamovať verejnosť so starobylými hlaholskými písomnými pamiatkami a napomáhať k osvojeniu si hlaholského písma. Okrem toho sa študenti naučia používať hlaholiku upravenú na písanie textov v dnešnom slovenskom jazyku.

Spoznávanie slovenských dejín a pestovanie hrdosti na našu starobylú písomnú kultúru

Písomná kultúra reprezentuje najvyššiu úroveň v kultúrnom vývine národa. V spojení s prevratnou udalosťou akou je zostavenia hlaholského písma, predstavuje staroslovenské obdobie ojedinelý medzník našej národnej kultúry. Slovenský národ ako prvý zo všetkých Slovanov dostal vlastné písmo a slovenčina sa už v 9. storočí konštituovala ako samostatný kultúrny jazyk. Vďaka hlaholike sa starí Slováci stali predvojom a ohniskom duchovnej i svetskej kultúry všetkých Slovanov, a staroslovenčina sa stala "latinčinou Slovanov".

Pestovanie kultúry slova v umeleckom prejave i v každodennom vyjadrovaní

Jazyk odráža kultúru národa. Konštantín Filozof založil slovenskú básnickú tradíciu. Jeho veľbáseň Proglas nemala v tom čase obdobu. Staroslovenské preklady žalmov z básnickej stránky prevyšovali grécky text rytmikou i kompozíciou. V tomto umení slova pokračovali aj slovenskí žiaci solúnskych bratov a v minulých storočiach na nich dôstojne nadväzovali viacerí slovenskí básnici. Hlaholská akadémia chce prispieť k zachovaniu tejto kultúry slova aj pre ďalšie generácie a zároveň zušľachťovať dnešný písomný jazyk.

Rozvíjanie odkazu života a diela sv. Cyrila a Metoda v slovenskom národe

Byzantská misia bola neodmysliteľne spojená s prehlbovaním kresťanstva u Slovákov. V súčasnosti sa na Slovensku väčšina obyvateľstva hlási k niektorej z kresťanských cirkví. Zároveň však žijeme v dobe, ktorá sa vyznačuje individualizmom, konzumizmom a ignorovaním hodnôt ducha. Práve kresťanstvo v cyrilo-metodskom duchu, nerozlučne spojené s hlaholskou písomnou kultúrou, môže pomôcť Slovákom nájsť v tomto chaotickom svete pevný bod, o ktorý sa môžu vnútorne oprieť.

Vysoké Tatry – Bratislava 1. októbra 2013

Signatári: Dušan SLIVKA, teológ
Eva KRISTÍNOVÁ, členka Prezídia Matice slovenskej
Daniela SUCHÁ, kulturologička, riaditeľka Domu MS Bratislava
Elena ŠUBJAKOVÁ, publicistka, autorka knihy Hlaholika
Donát ČARNOGURSKÝ kňaz, historik umenia
Stanislav DUŠÍK, akademický maliar, ikonograf
Jozef ŠIMONOVÍČ, prvý podpredseda Matice slovenskej

